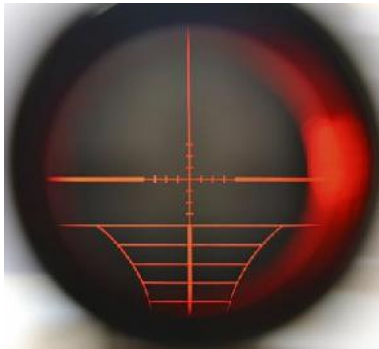

8. SEGÉDANYAG

Forgatókönyvek

1. forgatókönyv: A kormány által megrendelt gyilkosságok

Forrás: MartinaVaculikova/iStock

A kormányok által megrendelt gyilkosságok olyan gyilkosságok, melyeket a kormány rendelt meg és akár hajtott is végre politikai okokból. Nem gyakori, de előfordult már a múltban különböző, mind demokratikus, mind totalitárius rezsimek alatt. Mint minden gyilkosság, a kormányok által megrendelt gyilkosság is megsért egy alapvető emberi jogot – az élethez való jogot.

Példák kormányok által megrendelt gyilkosságnak vélt esetekre:

1. az 1972-es müncheni mészárlást követő „Isten haragja” művelet, amikor egy izraeli csoport az izraeli miniszterelnök utasítására levadászta és megölte a tizenegy izraeli sportolót meggyilkoló három életben maradt palesztin gyilkost;
2. az Észak-Írországban az 1980-as években követett „ölési célzatú lövések” politikája, amikor több gyanúsítottat a rendőrök és katonák állítólag szándékosan inkább megöltek, anélkül, hogy előbb megpróbálták volna letartóztatni őket.

2. forgatókönyv: Bírósi eljárás nélküli, határozatlan idejű fogva tartás

Forrás: sakhorn38/iStock

A határozatlan idejű fogva tartás azt jelenti, hogy a letartóztatott személyét az állam bírósági eljárás nélkül börtönzi be. A határozatlan idejű fogva tartás sérti a letartóztatott személy emberi jogait, mivel sérti azt az alapelvet, hogy minden gyanúsított személy ártatlan, amíg bűnössége be nem

bizonyosodik. Bár nem gyakori eset, a közelmúltban előfordult, hogy kormányok határozatlan ideig tartottak fogva terrorizmussal vagy árulással gyanúsított személyeket.

Példa olyan esetekre, amikor határozatlan ideig tartottak fogva embereket bírósági tárgyalás nélkül:

1. A brit hadsereg „Demetrius” nevű művelete, melynek során több száz olyan írt tartóztattak le és vetettek börtönbe, akiknek állítólag közük volt az ír köztársasági hadsereghez (Irish Republican Army, IRA).
2. A guantanamoi fogolytábor egy amerikaiak által ellenőrzött börtön Kubában, amely olyan fogva tartási központként működik, ahol a gyanúsítottakat hosszú időn keresztül fogva tartják.

3. forgatókönyv: Globális megfigyelés

Forrás: © Hellertoon

A globális megfigyelés a teljes lakosság nemzeti határokon átnyúló tömeges megfigyelésére utal. Ez nem új koncepció, és politikai felhangjaitól eltekintve a lakosság egészségügyi célú megfigyelését is magában foglalja. A politikai célból végzett megfigyelés ellentétes többek között az egyén magánélethez való jogával. 2013-ban az USA Nemzetbiztonsági Ügynökségének (NSA) Edward Snowden nevű munkatársa nyilvánosságra hozott egy sor olyan dokumentumot, amelyek felfedték a kollégái által végzett globális megfigyeléseket.

- Vannak-e olyan körülmények, amikor az emberi jogokat fel lehet függeszteni vagy semmisnek lehet tekinteni?
- Indokolhatjuk-e valaki megfosztását emberi jogaitól azzal, hogy a tágabb társadalom ennél is fontosabb érdekét védjük?
- És mikor van vége az ilyen jogfosztásnak? Mit gondolsz erről? Egyetérteneél azzal, hogy valakit bizonyos körülmények között megfosszanak jogaitól?
- A tágabb társadalom szükségletei fontosabbak-e, mint az egyén emberi jogai?
- Végül kinek van joga arról dönteni, hogy a gyanúsítottakat megfosszák-e jogaiktól?